

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив): ПОСЛОВНО – ПРАВНИ ТЕХНИЧАР ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР, ЦАРИНСКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив): ПРАВО - ИЗБОРНИ ПРЕМЕТ		
Опис (предмета): Стручно – теоријски предмет		
Модул (наслов): ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ		
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 01
Сврха		
Разумијевање и усвајање знања предвиђених садржајем овог модула омогући ће ученицима разумијевање основних појмова о праву интелектуалне својине, врстама, заштити и преносу предметних права.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
<p>Усвојена знања из претходних модула.</p> <p>У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују. Са ученицима оштећеног вида користити очигледна наставна и дидактичка средства која су доступна за тактилну перцепцију. Уколико се у настави користе рачунари потребно је да сваки од рачунара на коме се одржава настава и на коме се ученици оспособљавају за кориштење рачунара, буде опремљена неким од говорних софтвера(читача екрана) за слијепа и слабовида лица или софтвера за увећање екрана за слабовида лица. То подразумјева говорне софтвере као што су: JOWS, NWDA, синтетизатор говора (AnReader), ABBYY FineReader, или неке друге софтвере који омогућавају рад овој популацији ученика, те софтвере за увећање екрана као што је програм: MAGIC. Поред говорних софтвера ученицима би требало омогућити доступним и хардвер уређаје као што су: Брајев дисплеј односно Брајев ред, Црно-жуто тастатуру, тастатуру прилагођену нивоу оштећења вида- мембранске тастатуре, Брајеву тастатуру, Брајев штампач за слијепе.</p>		
Циљеви		
Циљ овог модула је да се ученици упознају са основним појмовима права интелектуалне својине, ауторским и сродним правима, правима индустријске својине, промету искључивих права интелектуалне својине, те судском заштитом искључивих права интелектуалне својине.		

Теме				
1. Појам права интелектуалне својине 2. Ауторска и сродна права 3. Права индустријске својине 4. Промет искључивих права интелектуалне својине 5. Судска заштита искључивих права интелектуалне својине				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Појам права интелектуалне својине	- дефинише право интелектуалне својине, - објасни настанак права интелектуалне својине, - наведе врсте права интелектуалне својине, - објасни правну природу правне заштите интелектуалне својине.	- анализира права интелектуалне својине, - уочава значај развоја права интелектуалне својине, - разликује врсте права интелектуалне својине.	- Савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове. - Ефикасно планира и организује вријеме. - Испољи позитиван однос према значају спровођења важећих прописа. - Поштује принципе тимског рада. - Прилагођава се у односу на промјене у радном процесу. - Рјешава проблеме у раду. - Одреди приоритете.	- користити стручну литературу, - демонстација, - примјенити позитивне законске прописе.. Приједлог активних облика рада: рад у групи и индивидуалан рад
2. Ауторска и сродна права	- дефинише појам ауторских права, - одреди субјекте ауторских права, - објасни садржину ауторских права, - наведе трајање ауторских права, - објасни сродна ауторска права.	- анализира ауторска права, - анализира садржину ауторског права, - уочава значај ауторских права, - разликује сродна ауторска права, - анализира сродна ауторска права.	- Буде спреман на даље учење и усавршавање. - Испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и алата које користи при обављању. - Испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима. – Испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост,	- користити стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, - шематски приказати ауторска права. Приједлог активних облика рада: - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних судова, органа власти и др.).

			флексибилност у односу према сарадницима и странкама.	
3. Права индустријске својине	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише појам права индустријске својине, - наведе врсте права индустријске својине, - одреди појам и садржину патентног права, - дефинише право жига, - наведе карактеристике права жига, - дефинише право заштите географске ознаке поријекла, - дефинише право узорка и модела, - наведе разлику између права узорка и модела. 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира права индустријске својине, - разликује врсте права индустријске својине, - анализира патентно право, - анализира право жига, - анализира право заштите географске ознаке поријекла, - разликује право узорка и модела. 		<ul style="list-style-type: none"> - користити стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, - демонстрација, <p>Приједлог активних облика рада: рад у групи и индивидуалан рад</p>
4. Промет искључивих права интелектуалне својине	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише промет искључивих права интелектуалне својине, - дефинише личноправна овлашћења, - наведе врсте промета имовинскоправних овлашћења над правима 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира промет искључивих права интелектуалне својине, - разликује личноправа овлашћења, - разликује врсте промета имовинскоправних овлашћења над правима 		<ul style="list-style-type: none"> - користити стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, <p>Приједлог активних облика рада: - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних</p>

	интелектуалне својине.	интелектуалне својине.		судова, органа власти и др.).
5. Судска заштита искључивих права интелектуалне својине	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише повреду права интелектуалне својине, - наведе странке у спору, - наведе права странака у спору око повреде интелектуалне својине, - схвати значај казненоправне заштите повријеђених права интелектуалне својине. 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира повреду права интелектуалне својине, - разликује странке у спору, - разликује права странака у спору, - уочава значај заштите повријеђених права интелектуалне својине. 		<ul style="list-style-type: none"> - користити стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе. <p>Приједлог активних облика рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних судова, органа власти и др.). <p>У раду и настави са ученицима оштећеног вида користити важећи уџбеник и стручну литературу на Брајевом писму и увећаној црној штампи; - користи рачунаре који су опремљени говорним софтвером(читач екрана) за слијепа и слабовида лица или софтвера за увећање екрана за слабовида лица. Садржаје које је могуће -приближити аудитивном и тактичном икуству и прцепцији ученика оштећеног вида.</p>
Интеграција				
Увод у грађанско право Пословна информатика Пословно право				
Извори				
Право интелектуалне својине – Слободан М. Марковић Привредно право – Михаило Велимировић Часописи из ове области Примјери из правничке праксе				

Друга стручна и теоријска литература
Оцјењивање
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика и полагању испита у средњој школи. Прије почетка изучавања модула ученик треба бити упознат са техникама и критеријумима оцјењивања.